

APUNTS EN RELACIÓ AL REGLAMENT DE DESPLEGAMENT DE LA LLEI 3/2020, de l'11 de març, de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris

A continuació es fan arribar algunes consideracions al voltant del reglament que s'està elaborant per al desplegament de la Llei 3/2020, consensuades entre diverses entitats socials que treballem la temàtica del malbaratament alimentari des de diferents punts de vista.

1) En relació al Pla de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris (art. 5.1.a)

El contingut del pla podria ser el següent:

Diagnosi

- Gestió dels aliments des de l'entrada fins a la sortida complint la normativa en matèria de salut, qualitat, higiene i seguretat alimentàries sanitàries i d'anàlisi de Punts Crítics. Descripció dels processos i protocols aplicats.
- Procés de segregació de la fracció orgànica que es realitza
- Accions per a la prevenció de residus que es duen a terme (podria ser complementari al Pla de Residus)
- Accions d'inserció sociolaboral o d'entrega social d'aliments desenvolupades per l'entitat

Quantificació

- Metodologia de quantificació de les pèrdues i el malbaratament alimentaris. Quantificació del volum que s'ha malbaratat en cadascuna de les categories de l'article 11.

Accions de prevenció i reducció

- Objectius de prevenció i reducció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris
- Mesures per a la millora de la segregació de la form.
- Mesures aplicades per a evitar el malbaratament alimentari en cada baula de la jerarquia de prioritats (art. 11):
  - a) Prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris.
  - b) Utilització per a l'alimentació humana.
  - c) Utilització per a l'alimentació animal.

d) Valorització material per mitjà de la recuperació d'elements i substàncies contingudes en els residus alimentaris per a usos industrials.

e) Valorització material per mitjà de l'obtenció de compost de qualitat.

f) Valorització energètica per mitjà de l'obtenció de biogàs.

g) Altres tipus de valorització energètica.

h) Eliminació.

- Calendarització de les mesures a implantar

Seguiment i avaluació

- Indicadors de seguiment

- Mecanismes d'avaluació i millora contínua

Es disposaria d'un període per a la adaptació a les mesures del reglament i elaboració del pla (12 mesos) i el pla podria tenir una durada màxima de 4 anys. Només caldria actualitzar anualment els indicadors.

2) En relació a les obligacions de les empreses de la cadena alimentària, les entitats d'iniciativa social i altres organitzacions sense ànim de lucre que es dediquen a la distribució d'aliments (art. 5.1.b)

b) Reduir, mesurar i informar anualment sobre la quantificació de les pèrdues i el malbaratament alimentaris, en els termes que s'estableixin per reglament

Observacions:

- S'hauria de promoure en municipis petits i mitjans un acord amb els mercats i supermercats del municipi per evitar el malbaratament alimentari, millorant els circuits d'aprofitament dels excedents alimentaris (productes frescos amb algun defecte visual, productes amb la data de caducitat molt propera, etc.). L'administració local, a través de serveis socials coordinats amb entitats solidaries podria donar sortida a aquests aliments, evitant així que esdevinguin un residu.
- Els distribuïdors i productors tindran la obligació de declarar les donacions d'aliments. Hauran de donar informació veraç i suficient sobre l'estat dels aliments que donen com a donació.

3) En relació a l'exempció del pla de prevenció (art. 5.2)

5.2 Les microempreses resten excloses de les obligacions a què fan referència les lletres a, b i c de l'apartat 1.

- Al igual que les microempreses les entitats d'iniciativa social haurien d'estar exemptes segons el grandària o disposar de eines o protocols molt senzills per poder complir amb l'apartat a, b, c. Les entitats sovint no disposen d'estructura ni finançament per poder assumir aquests requeriments.
- Des dels òrgans competents s'ha de posar en disposició de les entitats sense ànim de lucre sistemes senzills per elaborar pla de prevenció i sistemes d'informació i recompte.

4) **En relació a les obligacions per les quals han de vetllar les entitats, empreses i altres organitzacions (art. 5.4)**

5. 4. *Les empreses alimentàries i les entitats d'iniciativa social i altres organitzacions sense ànim de lucre que es dediquen a la distribució d'aliments, a més de complir les obligacions a què fa referència l'apartat 1, han de vetllar per:*

- a) Capacitar els treballadors perquè actuïn de manera activa en la reducció del malbaratament alimentari i implicar-los en aquesta acció.*
- b) Aplicar mesures per a incentivar la venda de productes amb la data de consum preferent o de caducitat pròxima, d'acord amb la jerarquia de prioritats establerta per l'article 11.*
- c) Promoure la prevenció de residus per mitjà d'accions per a reduir el malbaratament alimentari i informar el consumidor sobre els hàbits de consum més responsables.*
- d) Fomentar les línies de venda de productes amb imperfeccions o desperfectes.*
- e) Promoure el consum dels productes de temporada, els de proximitat, els ecològics i els ambientalment sostenibles.*
- f) Incorporar o millorar la informació sobre l'aprofitament dels aliments i dels bioresidus.*
- g) Millorar la segregació de la fracció orgànica.*
- h) Fomentar la venda d'aliments a granel*

- El reglament hauria de concretar mesures i beneficis per als comerços que creïn aquests espais (Art. 5.4.b). Així s'evitaria en molts casos la "logística inversa" és a dir que els aliments que surtin dels comerços cap a punts de donació en condicions molt justes, fet que fa que el beneficiari sovint li arribi el producte en males condicions. Fomentar l'entrega social de manera inclusiva en mateix comerç i no generant canals i punts de distribució nous.
- **En relació a l'aprofitament del producte malbaratat:**
En els casos del producte alimentari reutilitzat per als usos previstos a l'article 11, caldria estipular:

- o Que aquests aliments recuperats poden ser venuts a preu de mercat, encara que no hagin patit cap procés de transformació, sense que això sigui vist com una pràctica comercial deslleial o contrària a la norma de competència. No representen una pràctica de competència deslleial ja que el producte, després de la gestió per part de l'entitat social, no es pot considerar el mateix. D'altra banda, s'informarà de la seva provenença.
- o Que els consumidors tinguin informació veraç i suficient sobre l'estat dels aliments
- o Les entitats socials que recuperen aliments tindran l'obligació de declarar els usos d'aquests aliments segons la jerarquia de l'article 11. No contemplem la necessitat de traçabilitat per cada producte entre l'entrada de la donació i el producte de sortida.

**Formació
i Treball**
La Formació atreu

Càritas
Diocesana de Barcelona

Rezero

Fundació prevenció
residus i consum

Fundació
Banc de Recursos

Adjuntem exemples referents d'innovació en la gestió del malbaratament, d'aquí i d'altres països:

Anglaterra

<http://www.realjunkfoodbrighton.co.uk/>

França

<https://andes-france.com/nos-actions/les-epiceries-solidaires/qu-est-ce-qu-une-epicerie-solidaire/>

Dinamarca

<https://www.noedhjaelp.dk/stoet>

També de fet a Espanya ja hi han supermercats que venen productes que es llençarien a baix preu **sense motius solidaris**, com un model negoci més.

Primaprix

<https://www.timeout.es/barcelona/es/noticias/abre-en-barcelona-primaprix-el-primer-supermercado-outlet-de-alimentos-122220>

5) En relació a les obligacions de les empreses del sector de la restauració i l'hostaleria (Art. 6)

Article 6. Obligacions de les empreses del sector de la restauració i l'hostaleria.

3. S'han d'establir programes de reducció del malbaratament alimentari als hospitals i les residències geriàtriques que ofereixen servei d'àpats o de menjador, que compleixin la jerarquia de prioritats de l'article 11, d'acord amb el que s'estableixi per reglament.

Caldria impulsar un pla d'educació sobre el malbaratament, no només escoles i residències sinó en tots els equipaments públics susceptibles a poder tenir incidència en la població per reduir el malbaratament alimentari.

6) En relació a les obligacions de l'administració pública (Article 7)

Article 7. Obligacions de l'Administració pública

L'Administració pública i la resta d'entitats del sector públic tenen les obligacions següents:

- c) Facilitar la creació d'espais i de sistemes per a la distribució dels excedents alimentaris.*
- d) Dotar de recursos econòmics els projectes que incloguin la reducció del malbaratament alimentari i que generin l'ocupació de col·lectius desfavorits.*

Sol·licitem més concreció en el reglament entorn de línies de finançament, plans de suport, òrgans encarregats i ajuts en la creació de llocs de treball d'inserció laboral en l'entrega social.

7) **En relació als drets de les entitats d'iniciativa social i altres organitzacions sense ànim de lucre que es dediquen a la distribució d'aliments (Article 8)**

Article 8. Drets de les entitats d'iniciativa social i altres organitzacions sense ànim de lucre que es dediquen a la distribució d'aliments.

c) Rebre suport econòmic de les administracions públiques, en tant que vetllen pel dret a una alimentació saludable i generen ocupació, per a comprar aliments bàsics atenent preferentment a criteris de qualitat i d'impacte social dels productes, i no tant a criteris econòmics.

Demanem aclariments o més concreció sobre aquest punt. Quin tipus d'aliments? Per exemple, excedents agrícoles?

En relació a les ajudes que preveu la pròpia llei, caldrà tenir en compte:

- Que la gestió de donacions no és gratuïta, encara que no s'hagi de pagar pel producte, hi ha un cost per la seva recollida i gestió, que a vegades pot ser superior al preu del producte (segons els volums).
- Que seran necessàries inversions en béns de capital per a crear les infraestructures necessàries per a la conservació i emmagatzematge dels aliments recuperats.
- Que hi hagi línies específiques per als projectes que incorporin components socials (inserció laboral, entrega social, per exemple).
- Incentivar la compensació per l'estalvi d'emissions de carboni aconseguit amb l'aprofitament d'aliments.

8) **En relació a l'article 11: Jerarquia de prioritats dels agents**

Article 11: Els agents de la cadena alimentària han d'adaptar llurs actuacions a la jerarquia de prioritats següent:

- a) Prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris.*
- b) Utilització per a l'alimentació humana.*
- c) Utilització per a l'alimentació animal.*
- d) Valorització material per mitjà de la recuperació d'elements i substàncies contingudes en els residus alimentaris per a usos industrials.*
- e) Valorització material per mitjà de l'obtenció de compost de qualitat.*
- f) Valorització energètica per mitjà de l'obtenció de biogàs.*
- g) Altres tipus de valorització energètica.*
- h) Eliminació.*

Tenint en compte l'impacte ecològic que es genera, tant amb el producte en si com amb l'embolcall. Per exemple que el impacte ecològic de l'envasat d'un producte malbaratat per a l'alimentació humana, no sigui major al impacte que hagués generat el seu ús en una prioritat més baixa a l'escala.

9) **En relació al Consell Català de l'Alimentació (Capítol III Art. 12)**

Article 12. Pla estratègic de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris

El Govern, amb la col·laboració del Consell Català de l'Alimentació, ha d'elaborar el Pla estratègic de prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris, que s'ha d'actualitzar amb una periodicitat màxima de cinc anys.

Quina és la representació dels agents del tercer sector social en el Consell Català de l'Alimentació i com s'articularà aquesta representació?

10) **En relació a l'article 13: Mesures de suport i foment per a la prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris**

1. L'Administració pública i les empreses alimentàries, per a prevenir les pèrdues i el malbaratament alimentaris, han de dur a terme les accions següents:

- c) Fomentar que les dates de consum preferent es fixin de manera responsable.
- d) Incentivar l'aprofitament d'aliments amb la data de consum preferent superada.
- g) Impulsar projectes cívics, comunitaris, de participació ciutadana i de voluntariat que tinguin la finalitat de sensibilitzar i promocionar les pràctiques per a prevenir les pèrdues i el malbaratament alimentaris, preferentment els projectes d'inserció sociolaboral o d'atenció de col·lectius vulnerables.

Més concreció en el reglament per garantir els punts c i d.
Línies de finançament o promoció d'ajuts per a garantir el punt g.

2. L'Administració pública, a més de les incloses a l'apartat 1, ha de dur a terme les accions següents:

e) Promocionar instruments econòmics i financers i incorporar la prevenció de les pèrdues i el malbaratament alimentaris i l'aprofitament dels aliments com a criteris per a valorar en les accions de foment de les activitats empresarials, en el marc del desenvolupament de l'economia circular i la bioeconomia i la mitigació del canvi climàtic.

Més concreció en el reglament en relació als instruments econòmics.

Altres aportacions a considerar:

- **Data caducitat i seguiment**

Per tal de donar seguretat a tothom, especialment als potencials donadors, cal explicar de manera fàcil i entenedora diferències entre data de caducitat i data de consum preferent. Explicitar exactament com es pot allargar la data de consum preferent i quins temps són els correctes per ampliar aquesta data a cada tipus d'aliment (segons la guia ja feta 2019). I com s'ha de marcar en el producte.

Això és també important en producte congelat o en producte que es congela al límit de la caducitat o del consumir preferentment abans de.

- **Qui vetlla per les sancions i el compliment de la llei? Quin és l'òrgan de control?**

Qui som?

Formació i Treball, Caritas Barcelona, Nutrició Sense Fronteres, Rezero i Banc de Recursos.